

§ 12**Stockholms stads Trygghetsprogram 2024-2027**

Yttrande till kommunstyrelsen

HÄ 2023/418

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Förslag till nytt Trygghetsprogram 2024-2027 har tagits fram. Det övergripande målet för stadens samlade brottsförebyggande och trygghetskapande arbete är att tryggheten ska öka genom förebyggande insatser. Trygghetsprogrammet föreslås fortsatt utgå från fyra fokusområden med uppdaterade exempel på stadens arbete: *Förebyggande arbete, Riktade sociala insatser, Stadens offentliga miljö och Stadsutveckling*. Förvaltningen ser inga hinder för att programmet antas och ersätter tidigare trygghetsprogram.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Ersättaryttrande

Lolita Lovén Johnsen (KD) anmälde ett ersättaryttrande.

"Trygghetsprogrammet utgör stadens metod i arbetet för en trygg och säker stad. Programmet innehåller inte konkreta åtgärder utan ska ses som ett styrdokument till samtliga nämnder och bolag för att de ska kunna arbeta enhetligt.

Strukturen är till stor del oförändrad jämfört med Trygghetsprogram 2020-2023. Den största förändringen som vi noterar gäller den politiska ledningens roll i uppföljning och styrning, vilket tidigare skedde via Trygghetsutskottet. Föreslagen struktur i det nya programmet uppger fortsatt kommunstyrelsen som ytterst ansvarig för programmet, men den löpande rapporteringen har tappats.

Utöver struktur så spikar Trygghetsprogrammet en inriktning genom att hänvisa till särskilt närstående styrdokument. I detta fall stadens övergripande samverkansöverenskommelse med polisen samt stadens strategi för att motverka att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Båda de ärendena behandlas nedan.

Våra synpunkter / vår inställning till ärendet

KD välkomnar att vänstermajoriteten anammar de strukturer som föregående majoritet inrättade. Vi beklagar däremot att den politiska ledningen systematiskt skjuter ifrån sig ansvaret för styrning och uppföljning.

Den löpande rapporteringen av stadens trygghetsarbete, som påbörjades under KD:s tid som ansvariga för trygghetspolitiken, riskerar att falla mellan stolarna när majoriteten nu lagt ner trygghetsutskottet. Vi förutsätter att såväl finans- som trygghetsborgarråd inser att detta ansvar inte kan skjutas över på stadsdelarna likt stora delar av trygghetsarbetet gjort sedan valet.

Övergripande samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm

Samverkansöverenskommelsen är en reviderad version av det avtal som föregående majoritet inrättade för att skapa ett formaliserat samarbete mellan stad och polis. Överenskommelsen är i största grad strukturerad på samma sätt, men de prioriterade områdena som bedöms som särskilt viktiga för samverkan är förändrade.

Revideringen har tagit sin utgångspunkt i kommunfullmäktiges mål 3.6. *Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser*, vilket är ett avsteg från det s.k. breddade trygghetsarbetet som fördes åren 2018-2022.

De förändrade prioriterade områdena är:

- Unga i riskzon för destruktivt beteende
- Otrygga och brottsutsatta platser
- Systemhotande brottslighet
- Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer
- Kriminella miljöer och livsstilar

De prioriterade områdena har minskat till antalet och motiveras av vänsterstyret med att de tidigare prioriterade områdena under 2018-2022 nu har blivit ordinarie arbetssätt eller inkorporerats i de ovan nämnda punkterna. Rent konkret så försvinner de prioriterade områdena *avhopparverksamhet, otillåten påverkan, våldsbejakande extremism, otillåtna bosättningar, ordningsvakter samt kameror*.

Våra synpunkter på förändringarna / vår inställning till ärendet

KD har stor förståelse för att samverkansöverenskommelsen behöver uppdateras och anpassas efter verkligheten i en föränderlig värld. Det formaliserade arbetet i samverkan med polisen är värdefullt och avgörande för att öka tryggheten och minska kriminalitet. Vi är dock förvånade över att vänsterstyret väljer att

smalna av trygghetsarbetet och återgår med fullt fokus på förebyggande insatser – något som blir tydligt i den nya överenskommelsen. Vi är också förvånade över att majoriteten tycks ha missat att terrorhotnivån ökat till en rekordhög nivå. Något som lyser med sin frånvaro i samverkansöverenskommelsen.

KD värdesätter det socialt förebyggande arbetet högt, men förstår att trygghetsarbetet också behöver ske situationellt förebyggande och reaktivt. Majoriteten har en hög svansföring när de skriver om fordonshinder, pollare och situationell prevention, men saknar såväl pengar som konkret uppdrag till nämnderna att faktiskt genomföra dessa ambitioner. Likaså skriver styret om ordningsvakter och kameror, men skär ner på detta reaktiva arbete och skjuter ifrån sig ansvaret till stadsdelarna som inte är organiserade för att hantera ordningsvaktsuppdraget.

KD välkomnar samtidigt vänsterpartiernas nyvakna insikt om systemhotande brottslighet som välfärdsbrott och bedrägerier. Vi kan dock samtidigt konstatera att äldrenämndens satsning på förebyggande insatser mot äldres utsatthet för bedrägerier har slopats, att föregående majoritets satsning på FUT-handläggare har slaktats och att KD:s förslag på en central bidragsnämnd för att samordna utbetalningen av exempelvis föreningsbidrag har nekats.

Stockholms stads reviderade strategi för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet

Då strategin enbart behandlar 'social brottsprevention' är det socioekonomiska faktorer som står i fokus. Dock är det lite anmärkningsvärt att 'tillgång till vapen och narkotika i närområdet' räknas in jämte rent sociala faktorer som 'skolmisslyckanden och relationsproblem i hemmet'. Att tryggheten i staden skiljer sig åt sägs ha enbart socioekonomiska förklaringar.

Även alkohol och tobak pekas ut som riskfaktorer för att hamna i kriminalitet. Dock fastslås inte hur rökning eller snusning ökar risken för att bli kriminell, utan slängs slentrianmässigt in jämte alkohol. Det görs inte någon differentiering mellan att vara beroende av alkohol eller tobak, när det kommer till beroende som en riskfaktor för ökad benägenhet att begå brott.

Strategin är indelad i fyra tematiska områden, bl.a:

Samverkan mellan socialtjänst, polis, skola, BUP och andra relevanta aktörer

En lyckad skolgång pekas ut som en av de viktigaste skyddande faktorerna för att undvika en kriminell livsstil. Även den lägre inskrivningsgraden i förskola i utsatta områden lyfts som problematisk.

I sedvanlig ordning pekas fritidsgårdar ut som brottsförebyggande, samtidigt som avskräckande exempel som ABF:s fritidsgårdar i Botkyrka som var både vapen- och narkotikagömma för gängkriminella, inte tas upp. I stället är det stora problemet att det är för få tjejer på fritidsgårdarna, vilket enligt strategin beror på bristande trygghet.

Våldspreventiva metoder ut ett jämställdhetsperspektiv

Mäns överrepresentation i att begå brott tas upp och lösningen är att 'normkritiskt' prata om 'destruktiv maskulinitet' och 'manlighetsnormer'.

Hedersrelaterat våld nämns i en enda liten paragraf med en referens till utbildningsprogrammet Hedra som används i årskurs åtta och som är tänkt att "initiera en förändringsprocess hos unga tänkt att leda till ett personligt avståndstagande från alla former av hedersrelaterat förtryck och våld."

Särskilt uttalande

Runar Finnman (SD) anmälde ett särskilt uttalande.

"Stadens trygghetsprogram för perioden 2024-2027 har presenterats för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd. Sverigedemokraterna anser att programmet lyfter begreppet trygghet utifrån flera infallsvinklar och att det är positivt att just flera aspekter inkluderas.

Med hänsyn till trygghetsarbetet inom stadsdelsområdet och de aktuella lägesbilder som finns på olika platser är det dock vår uppfattning att programmet behöver tydliggöra och konkretisera något mer hur det trygghetsskapande arbetet beträffande stadens ordningsvakter kommer att bedrivas. Vi menar att ordningsvakter är viktiga som en del av trygghetsskapande åtgärder som parallellt med de socialt preventiva åtgärderna bidrar till en tillfredställande känsla av trygghet och en ökad mätbar trygghet för invånarna i stadsdelen."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2023/418-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Stockholms stads Trygghetsprogram 2024-2027
- HÄ 2023/418-1 Remissbrev - Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027
- HÄ 2023/418-1.1 Remissunderlag 2 - Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027
- HÄ 2023/418-1.2 Remissunderlag 1 - Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027 (SLK tjut)

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Georg, Nilsson	2023-10-03
Sara Margareta, Grolander	2023-10-03